

ตัวชี้วัดที่ ๒๓ : ระดับความสำเร็จของร้อยละค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการดำเนินงานควบคุมโรคพยาธิใบไม้
ตับ

และมะเร็งท่อน้ำดี

หน่วยวัด : ระดับ

น้ำหนัก : ๓ (S)

เป้าหมาย : ระดับ ๕

๑.คำอธิบาย : กิจกรรมที่สำคัญในการดำเนินงานพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีดังนี้

๑) ตรวจสอบจรรยาวิชาชีพพยาธิใบไม้ตับในประชาชนอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป ๑ อำเภอ ๑ ตำบล (พื้นที่
เสี่ยงที่พบการป่วยด้วยโรคมะเร็งตับ/มะเร็งท่อน้ำดีสูงสุดของอำเภอ) หลังคาเรือนละ ๑ คนเป็นอย่างน้อย
เป้าหมาย ร้อยละ ๓๐ ของหลังคาเรือน

๒) คัดกรองมะเร็งท่อน้ำดีด้วยการอัลตราซาวด์ ในประชาชนกลุ่มเสี่ยงอายุ ๔๐ ปี ขึ้นไป เป้าหมายไม่
น้อยกว่า ๒๐๐ ราย ต่ออำเภอ/ตำบล ตามข้อกำหนดดังนี้

๒.๑ ผลการตรวจจรรยาวิชาชีพ สวมหน้ากากอนามัย พบการติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับ (ทุกราย)

๒.๒ มีประวัติเคยกินปลาดิบ ปลาจ่อม ปลาต้ม เคยรักษาพยาธิใบไม้ตับ มีญาติสายตรงเคยเป็นมะเร็ง
ตับ/มะเร็งท่อน้ำดี หรือมีอาการร่วมด้วย จุก เสียด แน่นท้อง ท้องอืด ท้องเฟ้อบ่อย ๆ

๓) ผู้ที่ได้รับการคัดกรองตรวจพยาธิใบไม้ตับ ได้รับการลงข้อมูลรายงานในระบบรายงานของ
กระทรวงสาธารณสุขใน HDCหรือ Isan Cohort

๔) ผู้ที่ได้รับการคัดกรองตรวจพยาธิใบไม้ตับ (จากการตรวจจรรยาวิชาชีพ) ที่พบว่าพบพยาธิใบไม้ตับ
ได้รับการรายงานในระบบรายงาน D 506

๕) ผู้ที่พบสงสัยมะเร็งตับ/มะเร็งท่อน้ำดี ทุกราย ได้รับการส่งต่อเพื่อพบแพทย์ และมีสรุปผลการ
วินิจฉัยและติดตามการรักษาอย่างต่อเนื่องส่งต่อผู้ป่วยจากโรงพยาบาลสู่ชุมชนมีหมอครอบครัวเข้าไปดูแลระดับ
ประจักษ์ด้วยการแพทย์ผสมผสาน ทั้งแพทย์แผนปัจจุบันและแพทย์ทางเลือก ทุกราย

๖) สร้างและการพัฒนานวัตกรรมด้วยปัญญาประดิษฐ์ไปใช้ในพื้นที่และการใช้ไลน์แอปพลิเคชัน
ในการคัดกรองพยาธิใบไม้ตับ

๗) รมรงค์ด้านอาหารปลอดภัย ปลาปลอดภัย ผ่านทุกช่องทางการสื่อสาร

๘) มีการสำรวจข้อมูลปลาร้า ปลาจ่อม ปลาต้ม ในพื้นที่ ชุมชนและตลาด และมีการอบรม
แนะนำให้ร้านค้า/ผู้ประกอบการ

๙) กิจกรรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชนในพื้นที่ กรณีผู้ที่ตรวจพบที่มีการติดเชื้อ
พยาธิใบไม้ตับและพบความผิดปกติจากการอัลตราซาวด์ตับ

๑๐) ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการเรียนการสอนพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ในสถานศึกษา

๑๑) การตรวจวินิจฉัยพยาธิใบไม้ตับสำเร็จรูปชนิดเร็ว OV-RDT

๑๒) การรับประทานยากำจัดพยาธิใบไม้ตับ

๑๓) จัดระบบสุขภาพีบาล บริหารสิ่งปฏิกูลเพื่อตัดวงจรพยาธิ โดยจัดให้มีบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล
ในพื้นที่ผ่านเทศบาล/อบต. มีการออกข้อบัญญัติในการจัดการสิ่งปฏิกูล /ระบบบำบัดสิ่งปฏิกูลและบังคับใช้เป็น
รูปธรรมตามบริบทของพื้นที่

๒. คำนิยาม: ตัวชี้วัดการดำเนินงานพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี เป็นมาตรการการดำเนินงานที่ประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวในตัวชี้วัด ๑๓ กิจกรรม โดยในแต่ละอำเภอควรมีการดำเนินให้ครอบคลุมทุกกิจกรรม เนื่องจากเข้าสู่ระยะที่จะสิ้นสุดของแผนโครงการปลอดพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี เพื่อคนไทยปี ๒๕๖๘ ตามยุทธศาสตร์ทศวรรษกำจัดปัญหาพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ปี พ.ศ.๒๕๕๙ ถึง ๒๕๖๘ ยุทธศาสตร์การดำเนินงานของกระทรวงสาธารณสุข มีเป้าหมาย ๓๐ พื้นที่จังหวัดเสี่ยงสูง ได้แก่ ภาคเหนือตอนบน ๘ จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒๐ จังหวัด จังหวัดสระแก้ว และพื้นที่นาร่องจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พร้อมทั้งถวายเป็นพระราชกุศลแด่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ รวมถึงเป็นปัญหา Area based ของเขตสุขภาพที่ ๗ ขอนแก่นและการดำเนินงาน ททท ของจังหวัด (S) ในปี ๒๕๖๗

๓. สูตรการคำนวณ :

ระดับความสำเร็จของร้อยละค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการดำเนินงานควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี

ตัวชี้วัดที่ ๒๓.๑ ร้อยละการตรวจอุจจาระหาไข่พยาธิใบไม้ตับในประชาชน ๑๕ ปี ขึ้นไป

ตรวจอุจจาระหาไข่พยาธิใบไม้ตับในประชาชนอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป (เป้าหมายตามจำนวนหลังคาเรือนในพื้นที่ตำบลเป้าหมายที่เป็นพื้นที่พบการป่วยด้วยมะเร็งตับ/มะเร็งท่อน้ำดีสูงสุด ร้อยละ ๓๐ ของหลังคาเรือน)

$$= (A๑/B๑) \times ๑๐๐$$

โดยที่

A๑ = จำนวนประชากรที่ได้รับการตรวจอุจจาระหาไข่พยาธิ

B๑ = จำนวนหลังคาเรือน (ร้อยละ ๓๐) ในตำบลเป้าหมาย

ตัวชี้วัดที่ ๒๓.๒ ร้อยละการคัดกรองมะเร็งท่อน้ำดี ด้วยการอัลตราซาวด์ ในประชากรกลุ่มเสี่ยงอายุ ๔๐ ปีขึ้นไป

เป้าหมาย ตำบลละ ๒๐๐ ราย/อำเภอ (ตามตำบลพื้นที่เป้าหมายการตรวจด้วยอุจจาระ)

$$= (A๒/B๒) \times ๑๐๐$$

โดยที่

A๒ = จำนวนประชากรที่ได้รับการอัลตราซาวด์

B๒ = จำนวนประชากรเป้าหมาย (๒๐๐ ราย)

๔. เกณฑ์การให้คะแนน :

ตัวชี้วัด (I)	น้ำหนัก (WI)	เกณฑ์การให้คะแนนเทียบกับระดับความสำเร็จตามเป้าหมายของตัวชี้วัด					คะแนนที่ได้ (MI)	คะแนนถ่วงน้ำหนัก (WI×MI)
		๑	๒	๓	๔	๕		
๒๓.๑ ร้อยละการตรวจอุจจาระหาไข่พยาธิใบไม้ตับในประชาชนอายุ ๑๕ ปี ขึ้นไป	๑	๗๕	๘๐	๘๕	๙๐	๙๕		
๒๓.๒ คัดกรองมะเร็งท่อน้ำดีด้วยการอัลตราซาวด์ ในประชาชนกลุ่มเสี่ยงอายุ ๔๐ ปี ขึ้นไป	๒	๗๕	๘๐	๘๕	๙๐	๙๕		

รวม	๓						
-----	---	--	--	--	--	--	--

ผลรวมคะแนนเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก = $(\sum W_{๒๓.๑-๒๓.๒} \times SM_{๒๓.๑-๒๓.๒}) / \sum W_{๒๓.๑-๒๓.๒}$

เกณฑ์การให้คะแนน :

ช่วงปรับเกณฑ์การให้คะแนน +/- ๑ ต่อ ๑ คะแนน โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เป้าหมายผลผลิต	น้ำหนัก	เกณฑ์การให้คะแนนเทียบกับร้อยละของเป้าหมายผลผลิต				
		๑	๒	๓	๔	๕
ระดับความสำเร็จของร้อยละค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ในการดำเนินงานควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี	๓	๑	๒	๓	๔	๕

๕. รายละเอียดข้อมูลพื้นฐาน :

ข้อมูลพื้นฐานประกอบตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ผลการดำเนินงานในอดีต		
		๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖
๒๓.๑ ร้อยละการตรวจจุงการหาไข่พยาธิใบไม้ตับ ในประชาชน ๑๕ ปี ขึ้นไป	ร้อยละ	๘๖	๘๘	๙๗
๒๓.๒ คัดกรองมะเร็งท่อน้ำดีด้วยการ อัลตราซาวด์ ในประชาชนกลุ่มเสี่ยง อายุ ๔๐ ปี ขึ้นไป	ร้อยละ	๘๖	๙๕	๙๔

๖. แหล่งข้อมูล/วิธีการจัดเก็บข้อมูล : แผนงาน โครงการ ภาพประกอบ เอกสารประกอบ โปรแกรม Hos-xp รหัส Z๑๑๖, HDC, หรือ Isan Cohort และการสรุปผลการดำเนินงาน

๗. หน่วยรับผิดชอบหลัก : กลุ่มงานควบคุมโรคติดต่อ

๘. หน่วยงานปฏิบัติ : ระดับอำเภอ

๙. ผู้กำกับดูแลตัวชี้วัด : ๑. นพ.วัชร เยี่ยมรัมย์มีกุล เบอร์ติดต่อ ๐๘ ๑๘๗๒ ๑๗๐๖

๒. นพ.นิสิต บุญอรัญญา เบอร์ติดต่อ ๐๙ ๓๙๖๑ ๙๒๘๗

๑๐. ผู้รับผิดชอบตัวชี้วัดหลัก: นางบุษบา บัวผัน เบอร์ติดต่อ ๐ ๔๓๕๑ ๑๗๕๔ ต่อ ๑๑๘ มือถือ ๐๘ ๘๐๕๖ ๔๓๘๑

๑๑. ผู้รับผิดชอบตัวชี้วัด: นายประดิษฐ์ ศิริสอน เบอร์ติดต่อ ๐ ๔๓๕๑ ๑๗๕๔ ต่อ ๑๑๘ มือถือ ๐๘ ๑๒๖๐ ๙๙๗๐